

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA SKARBU.

Cena numeru pojedynczego 75 groszy, z przesyłką zwyczajną 85 groszy, poleconą 1 zł. 15 groszy. Prenumerata kwartalna 5 złotych. Cena ogłoszeń za tekstem od wiersza 1m/m szpalty redakcyjnej 30 gr., tabelaryczne i cyfrowe 60 gr. Materiał redakcyjny oraz ogłoszenia, które na mocy przepisów obowiązujących podlegają opublikowaniu w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu”, należy kierować do Administracji, Rymarska 3. Tel. redakcji 148-03, tel. Administracji Nr. 512-54. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 30305.

TREŚĆ. Organizacja władz: 257. Rozp. Rady Min. z 25/VIII 1926 r. w sprawie zasad organizacji i urzędowania Ministerstw.
Monopol Tytoniowy: 258. Rozp. Min. Skarbu z 21/VIII 1926 r. w sprawie częściowej zmiany cennika detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych.
Monopol Spirytusowy: 259. Rozp. Min. Skarbu z 25/VIII 1926 r. o wprowadzeniu pełnego monopolu spirytusowego na obszarze woj. białostockiego, lubelskiego, krakowskiego, śląskiego, warszawskiego, łódzkiego, kieleckiego, poznańskiego i pomorskiego. **260.** Okólnik z 25 II 1926 r. w sprawie przewozu spirytusu, beczek i cystern. **261.** Okólnik w sprawie cen spirytusu na cele domowo-lecznicze. **262.** Okólnik z 17/III 1926 r. w sprawie sprzedaży wyrobów Dyr. Państw. Mon. Spir. spożywcom. **263.** Okólnik z 23/III 1926 r. w sprawie udzielania zezwoleń na hurtową sprzedaż spirytusu skażonego. **264.** Okólnik z 19/IV 1926 r. w sprawie terminu spłat pokredytowanych należności. **265.** Okólnik z 29/IV 1926 r. w sprawie odwołania nadsyłania zgłoszeń przedsiębiorstw o zapasach spirytusu i wódek. **266.** Okólnik z 17/V 1926 r. w sprawie opakowania prób spirytusu. **267.** Okólnik z 19/V 1926 r. w sprawie składu komisji dla rewizji zakładów D. P. M. S. **268.** Okólnik z 20/V 1926 r. w sprawie sprawdzania mocy i pojemności wyrobów Państw. Min. Spir.
Przepisy celne: 269. Komunikat o nadaniu urzędowi celnemu w Zahaciu upoważnień urzędu celnego I kl. **270.** Rozp. Min. Skarbu z 9/IX 1926 r. w sprawie postępowania przy odprawach celnych przedmiotów przeznaczonych dla osób korzystających z prawa eksterytorjalności.
Przepisy o instytucjach bankowych: 271. Rozp. Prez. R. P. z 4/IX 1926 r. o zatwierdzeniu zmian w statucie Banku Polskiego.
Wiadomości nieurzędowe: Komunikat o książce Romana Czauderny p. t. „Przepisy dla kas skarbowych i Centralnej Kasy Państwowej”.

WYDAWNICTWA MINISTERSTWA SKARBU.

Wyszła z druku książka p. t.:

„Przepisy dla Kas Skarbowych i Centralnej Kasy Państwowej”

opracowana przez Dyrektora Departamentu Kasowego w Ministerstwie Skarbu ROMANA CZAUDERNE

Cena Zł. 6.

Do nabycia w Administracji „Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu” Warszawa, ul. Rymarska 3, pokój 90.

Konto czekowe w P. K. O. 30305.

OD ADMINISTRACJI

Celem uniknięcia przerwy w dostarczaniu „Dziennika Urzędowego” Administracja przypomina, iż czas odnowić prenumeratę na kwartał IV r. b., która wynosi z przesyłką pocztową 5 zł.

Organizacja władz.

257.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 25 sierpnia 1926 r.

w sprawie zasad organizacji i urzędowania Ministerstw.

Na podstawie art. 13 i 15 dekretu z dnia 3 stycznia 1918 r. o tymczasowej organizacji władz naczelnych (Dz. P. K. P. Nr. 1, poz. 1) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Ustala się załączone do niniejszego rozporządzenia zasady organizacji i urzędowania Ministerstw.

§ 2.

Jeżeli w poszczególnych Ministerstwach okaże się potrzeba wydania niektórych odmiennych przepisów odnoszących się do jego organizacji i zasad urzędowania, właściwy Minister przedłoży je do zatwierdzenia Radzie Ministrów.

§ 3.

Rada Ministrów zatwierdza statut organizacyjny każdego Ministerstwa na wniosek właściwego Ministra.

Na podstawie zatwierdzonego statutu Ministerstwa ustala szczegółowy podział czynności Ministerstwa pomiędzy departamenty i wydziały. Podział ten poddaje się rewizji z końcem każdego roku i po zatwierdzeniu przez Ministra ogłasza się w Dzienniku Urzędowym.

§ 4.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 października 1920 r. w sprawie organizacji i zasad urzędowania Ministerstw („Monitor Polski” Nr. 251).

Prezes Rady Ministrów:

(—) *K. Bartel.*

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) *Młodzianowski.*

Minister Spraw Zagranicznych:

(—) *Zaleski.*

Minister Spraw Wojskowych:

(—) *J. Piłsudski.*

Minister Skarbu:

(—) *C. Klarner.*

Minister Sprawiedliwości:

(—) *W. Makowski.*

Minister Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego:

(—) *A. Sujkowski.*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

(—) *Dr. A. Raczyński.*

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *E. Kwiatkowski.*

Minister Kolei:

(—) *Romocki.*

Minister Robót Publicznych:

(—) *Broniewski.*

Minister Pracy i Opieki Społecznej:

(—) *Dr. Jurkiewicz.*

Minister Reform Rolnych:

(—) *Witold Staniewicz.*

ZASADY ORGANIZACJI I URZĘDOWANIA MINISTERSTW.

I. PRZEPISY OGÓLNE.

§ 1.

Minister.

Minister sprawuje naczelną władzę w zakresie poruczonego mu działu służby.

Pełni on swoje funkcje urzędowe przy pomocy urzędników Ministerstwa z wyjątkiem tych funkcji, dla których istnieją osobne urzędy i organa centralne na podstawie przepisów szczególnych. Stosunek tych urzędów i organów do Ministra i Ministerstwa określają specjalne przepisy o ich ustroju oraz statuty organizacyjne Ministerstw.

§ 2.

O ile ustawy nie stanowią inaczej, żaden z urzędników Ministerstwa nie posiada samodzielnej władzy z tytułu zajmowanego stanowiska, lecz sprawuje ją tylko z upoważnienia Ministra w granicach określonych przepisami organizacyjnymi i poleceniami Ministra.

§ 3.

Podział Ministerstwa.

Ministerstwo dzieli się na departamenty, a departamenty dzielą się na wydziały. Liczbę i nazwy departamentów i wydziałów ustala statut organizacyjny Ministerstwa.

II. ROLA MINISTRA W MINISTERSTWIE.

§ 4.

Funkcje Ministra.

Minister jest zwierzchnikiem wszystkich urzędników Ministerstwa, nadaje ogólny kierunek jego działalności i sprawuje nad tą działalnością naczelną nadzór. Za kierunek polityki w swoim resorcie i działalność podległego mu Ministerstwa ponosi on odpowiedzialność.

W szczególności Minister:

a) udziela dyrektyw ze stanowiska politycznego i interesu publicznego;

b) nadaje kierunek pracom legislacyjnym;

c) koordynuje działalność departamentów oraz działalność całego Ministerstwa z działalnością podlegających mu lecz wyłączonych z Ministerstwa specjalnych urzędów i organów centralnych;

d) aprobuje projekty załatwienia spraw, które sobie do aprobaty zastrzeże.

Do nich z reguły należą:

a) projekty ustaw i rozporządzeń oraz innych uchwał, wnoszone na Radę Ministrów;

b) projekty własnych rozporządzeń Ministra;

c) sprawy odnoszące się do Prezydenta Rzeczypospolitej, Sejmu i Senatu;

d) korespondencja z innymi Ministrami ad personam;

e) odpowiedzi na interpelacje;

f) ważniejsze sprawy osobowe i organizacyjne.

§ 5.

Zastępstwo Ministra.

Gdy Minister nie może pełnić swych obowiązków, zastępuje go podsekretarz stanu, a gdy podsekretarza stanu niema lub gdy i on nie może pełnić obowiązków — dyrektor departamentu.

O pierwszeństwie zastępstwa Ministra między kilku podsekretarzami stanu lub dyrektorami departamentów rozstrzyga zarządzenie Ministra, a w braku takiego zarządzenia — starszeństwo służbowe.

III. DEPARTAMENTY I WYDZIAŁY.

§ 6.

Dyrektor departamentu i naczelnik wydziału, ich zastępstwo.

Na czele departamentu stoi dyrektor departamentu, na czele wydziału — naczelnik wydziału.

Gdy dyrektor departamentu nie może pełnić swoich obowiązków, zastępuje go jeden z naczelników wydziału, wyznaczony przez Ministra. W analogicznym wypadku naczelnika wydziału zastępuje jeden z urzędników referujących, wyznaczony przez dyrektora departamentu. W obydwóch wypadkach zastępcom służą te same prawa, jak i urzędnikom, których zastępują i ciąży na nich taka sama odpowiedzialność.

§ 7.

Zakres czynności departamentu.

Departament obejmuje zespół spraw jednorodnych lub pozostających ze sobą w związku fak-

tycznym lub prawnym, a przez to wymagających jednolitego fachowego kierownictwa.

Zakres czynności wydziału.

W jeszcze większej mierze zasada ta stosuje się do wydziałów, przyczem zakres czynności każdego z nich powinien być tak obliczony, aby naczelnik wydziału miał możność bezpośrednio kierować sprawami.

§ 8.

Departament organizacyjny.

Sprawy organizacyjne i nadzoru nad urzędowaniem centrali oraz władz i urzędów Ministerstwu podległych, sprawy osobowe, finansowo-gospodarcze, statystyczne i wydawnicze oraz sekretarjat Ministra powinny być w miarę możliwości łączone w jednym departamencie organizacyjnym względnie ogólnym.

Obowiązki dyrektora departamentu organizacyjnego w zasadzie powinny być poruczone podsekretarzowi stanu.

§ 9.

Szczególne instrukcje podsekretarza stanu.

Niezależnie od funkcji, związanych z ewentualnymi obowiązkami dyrektora departamentu organizacyjnego oraz z ewentualnym zastępstwem Ministra tudzież niezależnie od odpowiedzialności za te funkcje — podsekretarz stanu sprawuje nadzór nad systemem pracy i sprawami techniczno-organizacyjnymi we wszystkich działach resortu.

W Ministerstwach, w których jest dwóch lub więcej podsekretarzy stanu, zakres ich kompetencji i odpowiedzialności ustala Minister.

§ 10.

Obowiązki dyrektora departamentu.

Dyrektor departamentu sprawuje ogólne kierownictwo powierzonego mu działu służby, zgodnie z przepisami prawa, interesem publicznym oraz z politycznymi i rzeczowymi dyrektywami Ministra.

Odpowiedzialność dyrektora departamentu.

Dyrektor departamentu jest odpowiedzialny:

- a) za nadzór nad należytem spełnianiem obowiązków przez naczelników wydziałów;
- b) za koordynowanie działalności wydziałów w obrębie departamentu oraz koordynowanie działalności departamentu z innymi departamentami Ministerstwa pod względem prawnym i rzeczowym;
- c) za stronę prawną aprobowanych przez siebie załatwień t. j. za ich zgodność z przepisami ustaw i rozporządzeń oraz zarządzeniami natury ogólnej;
- d) za zgodność załatwień, aprobowanych przez siebie z politycznymi i rzeczowymi dyrektywami Ministra oraz ogólnym interesem publicznym i za zachowanie jednolitości w ich traktowaniu;
- e) za celowość aprobowanych załatwień w ramach przepisów prawa i dyrektyw Ministra;
- f) za przestrzeganie zasad oszczędności w administracji państwowej;
- g) za ściśle informowanie Ministra o stanie spraw, które powinny być podane do jego wiadomości

o oraz za ściśle podanie dyrektyw Ministra do wiadomości naczelników wydziałów i dopilnowanie ich wykonania.

§ 11.

Poszczególne czynności dyrektora departamentu.

W celu spełnienia swoich zadań Dyrektor:

- a) udziela naczelnikom wydziału wskazówek co do kierunku załatwiania spraw typowych, pozostawionych im do decyzji;
- b) przegląda akta, wpływające do departamentu i w miarę potrzeby zamieszcza na nich krótkie dyrektywy o sposobie ich załatwienia;
- c) odbywa perjodyczne konferencje z naczelnikami wydziałów;
- d) wykonywa lustracje wydziałów;
- e) aprobuje ostatecznie załatwienia, które naczelnicy wydziałów obowiązani są jemu przedkładać z wyjątkiem spraw, których aprobatą jest zastrzeżona Ministrowi względnie podsekretarzowi stanu;
- f) może zastrzec sobie do aprobaty jeszcze inne kategorie spraw albo poszczególne sprawy;
- g) może zastrzec, iż pewne kategorie spraw lub pewne sprawy konkretne mają mu być przedkładane do wglądu po ekspedycji.

§ 12.

Obowiązki i odpowiedzialność naczelnika wydziału.

Naczelnik wydziału kieruje pracą powierzonego mu wydziału i jest odpowiedzialny:

- a) za należyte urzędowanie wydziału, odpowiednie zatrudnienie urzędników, ich obeznanie się z obowiązującymi ustawami, rozporządzeniami, okólnikami i t. d.;
- b) za stronę prawną załatwień, zgodność ich z dyrektywami przełożonych oraz celowość w ramach przepisów prawa i dyrektyw przełożonych;
- c) za przestrzeganie zasad oszczędności;
- d) za podjęcie inicjatywy wobec przełożonych co do wydania niezbędnych zarządzeń, wynikających czy to z przepisów prawnych, czy stosunków faktycznych związanych z zakresem czynności wydziału (np. przedłużenie ustawy, której ważność się kończy, wydanie rozporządzenia wykonawczego do ustawy ogłoszonej, zbadanie sprawy w związku z artykułami w prasie i t. p.).

§ 13.

Aprobowanie załatwień przez naczelnika wydziału.

Naczelnik wydziału aprobuje wszystkie sprawy, należące do kompetencji wydziału z zastrzeżeniami, wynikającymi z innych postanowień niniejszego rozporządzenia.

Do wyższej aprobaty naczelnicy wydziałów przedkładają następujące sprawy:

- A) projekty ustaw i rozporządzeń;
- B) sprawy o charakterze politycznym, za które to sprawy uważa się w szczególności:
 - a) ostateczną redakcję odpowiedzi na interpelacje poselskie;

b) wykonanie rezolucji ciał ustawodawczych;
c) sprawy będące w związku z decyzjami Rady Ministrów;

d) sprawy, w których Prezes Rady Ministrów względnie inni Ministrowie wystosowali pisma do właściwego Ministra ad personam;

e) sprawy, które były poruszane w prasie, w oświetleniu nieprzychylnem dla administracji państwowej;

C) sprawy osobowe, w których decydowanie opiera się na swobodnej ocenie okoliczności faktycznej (zatem z wyłączeniem spraw, których załatwienie polega jedynie na zastosowaniu przepisów ustawy, co do których stosują się przepisy ogólne niniejszej instrukcji);

D) sprawy wątpliwe pod względem prawnym i rzeczowym.

Za sprawy wątpliwe uważa się:

a) sprawy sporne z innymi Ministerstwami;

b) sprawy, w których projekt załatwienia odstępnie od stosowanej dotąd przez Ministerstwo praktyki, względnie interpretacji albo judykatury;

c) sprawy, których projekt załatwienia odstępnie od poprzednich decyzji położonych w sprawach analogicznych;

d) sprawy, w których projekt załatwienia odstępnie od otrzymanych dyrektyw dyrektora względnie Ministra;

e) sprawy, które naczelnik wydziału uważa za jakichkolwiek innych względów za wątpliwe;

E) sprawy, załatwiane w porozumieniu z innymi wydziałami Ministerstwa, o ile takiego porozumienia nie osiągnięto;

F) instrukcje, okólniki i pisma okólne dla władz I i II instancji z wyjątkiem instrukcji, okólników i pism okólnych, które:

1) zawierają jedynie przedruki decyzji i zarządzeń Rady Ministrów, Ministerstwa Skarbu, Najwyższej Izby Kontroli, jakie mają być podane do wiadomości władz lokalnych bez zmiany;

2) zawierają zarządzenia jednorazowe, niepozostawiające żadnej wątpliwości np.: przypomnienie potrzeby ścisłego stosowania dawniejszego okólnika;

3) zawierają bądź sprostowania oczywistych pomyłek w poprzednich okólnikach, bądź wyjaśnienia ich postanowień zgodnie z aktami Ministerstwa.

§ 14.

Czynności urzędników referujących i ich odpowiedzialność.

Urzędnicy, referujący w wydziałach, przygotowują załatwienie spraw i ponoszą odpowiedzialność:

a) za przedstawienie sprawy zgodnie z aktami;

b) za dokładne i bez błędu przytoczenie w załatwianiu wszelkich dat, nazwisk, nazw, obliczeń cyfrowych i t. p.;

c) za ścisłe stosowanie obowiązujących przepisów o biurowości;

d) za dopilnowanie terminów zarówno wynikających z ustaw i rozporządzeń (np. termin przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym), jak i zakreślonych przez Radę Ministrów władze rów-

norzędne, przez Ministra, dyrektora departamentu lub wynikające z okoliczności sprawy;

e) za projektowanie załatwienia w ten sposób, ażeby ono bądź od razu załatwiało sprawę w sposób ostateczny (do czego należy w pierwszym rzędzie zdążyć), bądź też obejmowało od razu wszystkie niezbędne szczegóły i nie wywoływało potrzeby dalszej przygotowawczej korespondencji (w wypadku zbierania materiałów, żądania wyjaśnień i t. p.).

§ 15.

Za zgodą dyrektora departamentu naczelnik wydziału może upoważnić poszczególnych urzędników referujących do samodzielnych załatwień spraw powtarzających się i załatwianych w pewien stale przyjęty sposób, jak również o charakterze informacyjnym lub porządkowym (przypomnienia, zapytania i t. p.), które nie przesądzą ostatecznego załatwienia sprawy ani pod względem prawnym, ani rzeczowym. Tego rodzaju załatwienia urzędnik referujący sam podpisuje i ponosi za nie całkowitą i wyłączną odpowiedzialność.

§ 16.

Zależność służbowa urzędników Ministerstwa.

Urzędnicy zatrudnieni w wydziale pozostają w bezpośredniej zależności od naczelnika wydziału, naczelnicy wydziałów od dyrektora departamentu a dyrektorzy departamentów od Ministra.

Urzędnicy Ministerstwa otrzymują zlecenie służbowe od swoich bezpośrednich przełożonych. Urzędnik, który otrzyma zlecenie służbowe z pominięciem tej kolejności, powinien je zakomunikować bezwzględnie swojemu bezpośredniemu przełożonemu.

§ 17.

Sekretariat Ministra.

Sekretariat Ministra w zakresie swoich czynności otrzymuje zlecenia bezpośrednio od Ministra, jednakże pod względem nadzoru służbowego jest włączony do departamentu organizacyjnego względnie ogólnego.

Zakres czynności sekretariatu obejmuje: sprawy reprezentacyjne, sprawy wynikające ze stosunku Ministra do Prezydenta Rzeczypospolitej, Prezesa Rady Ministrów, ciał ustawodawczych, Rady Ministrów i poszczególnych Ministrów ad personam oraz do instytucji społecznych i osób prywatnych.

§ 18.

Podpisywanie korespondencji.

Pisma, wychodzące z Ministerstwa, podpisują z reguły te osoby, do których kompetencji należy ich ostateczna aprobata. W poszczególnych wypadkach mogą uprawnieni upoważnić do podpisu zdecydowanego przez siebie załatwienia swoich podwładnych.

Pisma zastrzeżone do aprobaty Ministra podpisuje Minister albo zastępujący go podsekretarz stanu, względnie dyrektor departamentu. W dwu

ostatnich wypadkach pisma są podpisywane z oznaczeniem: „za Ministra” poczem następuje nazwisko osoby zastępującej i jej stanowisko służbowe (podsekretarz stanu, dyrektor departamentu). Tę samą zasadę stosuje się, gdy dyrektora departamentu zastępuje naczelnik wydziału, lub naczelnika wydziału referujący urzędnik. W tych wypadkach pod nazwiskiem osoby podpisującej dodaje się oznaczenie: „za dyrektora departamentu” wzgl. „za naczelnika wydziału”, po nazwisku zaś następuje określenie stanowiska służbowego, jakie zajmuje podpisujący.

Jeżeli na mocy upoważnienia w poszczególnym wypadku korespondencję podpisuje podwładny za swego zwierzchnika, który załatwienie zaaprobował, wtedy przed podpisem dodaje się oznaczenie: „z polecenia (Ministra, dyrektora departamentu, naczelnika wydziału)”, po nazwisku zaś następuje określenie stanowiska służbowego osoby podpisującej.

We wszystkich innych wypadkach podpisuje się korespondencję w ten sposób, że po nazwisku podpisującego wymienia się jego stanowisko służbowe bez jakichkolwiek innych określeń i dodatków.

(Monitor Polski z dnia 16/IX 1926 r. Nr. 203, poz. 578).

Monopol tytoniowy.

258.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 21 sierpnia 1926 r.

w sprawie częściowej zmiany cennika detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych.

Na podstawie art. 17 ustawy z dnia 1 czerwca 1922 r. o monopolu tytoniowym (Dz. U. R. P. Nr. 47 Poz. 409), zarządza się co następuje:

§ 1. Ustanawia się następujące ceny detalicznej sprzedaży niżej wymienionych papierosów taryfy ogólnej:

	Cena za sztukę:
Balet	5 gr.
Rex	4 gr.
Cud	2 gr.

§ 2. Zapasy powyższych papierosów, które w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia znajdować się będą we wszystkich miejscach sprzedaży, jak również przesyłki tych papierosów, które podług dokumentów przewozowych wysłane zostały przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia i w tym dniu lub po tym terminie zostaną podjęte przez odbiorców, podlegają bonifikacji ze strony Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego na rzecz sprzedawców w wysokości różnicy między dotychczasową a nową ceną tychże papierosów.

§ 3. Podstawę do ustalenia ilości zapasów podlegających bonifikacji w myśl § 2 niniejszego roz-

porządzenia stanowiąc będą przedłożone przez sprzedawców zgłoszenia oraz urzędowe zbadanie zapasów przez organa skarbowe.

Wysokość bonifikacji przysługującej sprzedawcom po myśli § 2 niniejszego rozporządzenia ustalą właściwe urzędy akcyz i monopolów państwowych, a to na podstawie zgłoszeń sprzedawców i wyników urzędowego zbadania przez organa kontroli skarbowej, które winni są sprzedawcy przesłać właściwemu urzędowi akcyz i monopolów państwowych najpóźniej do dnia 8-miu po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia.

O wysokości przyznanej sprzedawcom hurtowym bonifikacji, przy uwzględnieniu właściwego rabatu sprzedaży, zawiadomią odnośnie władze skarbowe interesowanych oraz właściwy państwowy magazyn wyrobów tytoniowych względnie państwową fabrykę wyrobów tytoniowych jako miejsce poboru, który przy najbliższym poborze wyrobów tytoniowych przez danego hurtownika zaliczy przyznaną bonifikację na jego dobro.

O wysokości bonifikacji przyznanej sprzedawcom detalicznym względnie innym na równi z nimi stojącym miejscem sprzedaży uwiadomią odnośnie władze skarbowe interesowanych.

Przyznaną bonifikację wypłacą sprzedawcom detalicznym właściwi hurtownicy w gotówce, zaś hurtownikom uwzględnią wypłacone kwoty właściwe państwowemu magazynowi wyrobów tytoniowych względnie państwowemu fabryce wyrobów tytoniowych przy najbliższym poborze wyrobów tytoniowych, po przedłożeniu zawiadomienia o przyznaniu bonifikacji.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Minister Skarbu:

() C. Klarner.

(Dz. U. R. P. z dnia 31 sierpnia 1926 r. Nr. 90, poz. 516.

Monopol spirytusowy.

259.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 25 sierpnia 1926 r.

o wprowadzeniu pełnego monopolu spirytusowego na obszarach województw: białostockiego, lubelskiego, krakowskiego, śląskiego, warszawskiego, łódzkiego, kieleckiego, poznańskiego i pomorskiego.

Na zasadzie art. 97, 98 i 101 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o monopolu spirytusowym w brzmieniu załącznika do rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 17 września 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 720), oraz stosownie do § 62 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 12 marca 1925 r. o wyrobie i sprzedaży wódek niemonopolowych (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 201) zarządza się co następuje:

§ 1. Pełny monopol spirytusowy wprowadza się na obszarach województw:

- a) białostockiego, lubelskiego, krakowskiego i śląskiego — z dniem 1 grudnia 1926 r.
- b) warszawskiego, łódzkiego i kieleckiego — z dniem 1 stycznia 1927 r.
- c) poznańskiego i pomorskiego — z dniem 1 kwietnia 1927 r.

§ 2. Na obszarze określonym w § 1 p. a) — począwszy od dnia 1 grudnia 1926 r., w p. b) — począwszy od 1 stycznia 1927 r. i w p. c) — począwszy od 1 kwietnia 1927 r. zabrania się wyrobu i rozlewu wódek czystych w przedsiębiorstwach prywatnych.

§ 3. Dla likwidacji zapasów wódek czystych wyrobu niemonopolowego, znajdujących się w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na obszarach określonych w § 1 w prywatnych fabrykach i rozlewniach, oraz koncesjonowanych miejscach sprzedaży napojów alkoholowych, wyznacza się termin 3-miesięczny, t. j. w województwach wymienionych w § 1 p. a) — do dnia 28 lutego 1927 r. włącznie, p. b) — do dnia 31 marca 1927 r. włącznie, p. c) — do dnia 30 czerwca 1927 r. włącznie. Po tych terminach zakazuje się wszelkiego obrotu wódkami czystymi wyrobu niemonopolowego, oraz przywozu wódek czystych z obszarów, na które pełny monopol rozciąga się później, do obszarów objętych pełnym monopolem spirytusowym.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

(—) C. Klarner.

(Dz. U. R. P. z dnia 31 sierpnia 1926 r. Nr. 90, poz. 517.

260.

OKÓLNIK Nr. 7/III. D. P. M. S.

w sprawie przewozu spirytusu, beczek i cystern.

Do wszystkich Rektyfikacyj Państw. Wytwórni wódek i Składowi spirytusu monopolowego.

Przy przewozie spirytusu, zdarza się często, że Urzędy stacyjne przy obliczaniu przewoźnego za spirytus stosują stawki wyższe, aniżeli przewidziane postanowieniami taryfy towarowej P. K. P. Celem zapobieżenia temu, Dyrekcja P. M. S. podaje poniższe wyjaśnienia z prośbą o każdorazowe sprawdzanie listów przewozowych przy wykupywaniu transportów i wniesienie w danym wypadku reklamacji z powodu niedokładnego obliczenia w Urzędzie stacyjnym, ponieważ późniejsze reklamacje za pośrednictwem Dyrekcji kolejowych trwają długo i są trudniejsze.

Przy przewozie spirytusu

mają zastosowanie następujące stawki:

1. Przewóz spirytusu w ilości niżej 9.000 klg. o ile nadawca nie zamawiał wagonu określonej ładowności — co powinno być w liście przewozowym uwidocznione — stosownie do artykułu 18 punkt c Postanowień taryfowych ogólnych, powinien być obliczany według stawek półwagonowej klasy III-a, za wagę rzeczywistą przesyłki, najmniej za 5.000 klg. O ile nadawca sam dokonał załadunku, co powinno również być uwidocznione w liście przewozowym, oraz Rektyfikacja sama dokonała wyładunku, kolej niema prawa pobierać opłaty za tę czynność (art. 19 i 20 punkt a, b i c).

2. Przy przesyłkach całowagonowych (9.000 klg. i wyżej) powinna być stosowana stawka klasy III-b lub III-c w zależności od tego, która stawka da opłatę niższą. Żądanie przez nadawcę wagonu 15-tonowego nie upoważnia kolei do policzenia przewoźnego za ładowność żadanego wagonu czyli za 15.000 klg., lecz powinna być zawsze zastosowana stawka, która da opłatę niższą.

Przewóz próżnych beczek.

Zwracane próżne beczki po spirytusie, stanowiące własność gorzelni, powinny być nadawane do przewozu w/g taryfy ulgowej VII-a drobnicą (art. 34, 35 i 36) przyczem dla uzyskania taryfy ulgowej nieodzownym jest przedstawienie kolei do ostemplowania listu przewozowego na przewóz w tych beczkach spirytusu. Natomiast beczki wysyłane po spirytus, a zaopatrzone w trwałe cechy i adres Rektyfikacji (Wytwórni lub Składowi) mogą być nadawane od razu w/g taryfy ulgowej bez żadnych formalności. W tym celu beczki powinny być zaopatrzone w cechy i adres właściciela (art. 34 ustęp trzeci końcowy), jak również podać należy na liście przewozowym cechy i numery beczek.

Przewóz próżnych cystern.

Przy zwrocie próżnych cystern zaopatrzonych znakiem „P” oraz przy wysyłce tych cystern po spirytus ma zastosowanie taryfa ulgowa (3 grosze za kilometr) tylko pod warunkiem zamieszczenia w liście przewozowym wszystkich szczegółów zawartych w art. 84, a zwłaszcza w art. 87 punkt a, b i c. Wypełnienie tych warunków jest bezwzględnie konieczne, ponieważ najmniejsze usterki powodują stosowanie przez kolej taryfy normalnej, kilkanaście razy droższej od ulgowej.

Powołane przepisy zawarte są w dodatku do Dz. Ustaw R. P. Nr. 11 z dnia 11 lutego 1926 r., który po cenie zł. 2.25 jest do nabycia w wydawnictwie lub handlu księgarskim.

Warszawa, dnia 25 lutego 1926 r.

Dyrektor:

(—) Dr. Podkomorski.

261.

OKÓLNIK Nr. 9/IV.

w sprawie cen spirytusu na cele leczniczo-domowe.

Do wszystkich Państwowych wytwórni i hurtowni na terenach nieobjętych pełnym monopolem oraz oddziałów P. M. S. przy Izbach Skarbowych.

Z dniem 15 marca r. b. zarządza się co następuje:

1) Cenę fabryczną dla hurtowników na spirytus domowo-leczniczy butelkowany mocy 95° wyznacza się:

za butelkę	za butelkę	za butelkę
1 litr.	0,5 litr.	0,25 litr.
7.50	3.83	2.06

2) Cena hurtowa pozostaje poprzednia, według rozp. Min. Skarbu z dnia 25.I.26 Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 63.

za butelkę	za butelkę	za butelkę
1 litr.	0,5 litr.	0,25 litr.
7.80	4.—	2.16

3) Dla hurtowników znajdujących się w miejscowościach, gdzie są Państwowe Hurtownie i pobierających z tychże bezpośrednio, do ceny fabrycznej (p. 1) dolicza się 10 gr. do butelki 1 litr. i 5 gr. do butelki 0,5 litr., na koszty transportu, magazynowania i inne (okólnik Nr. 19/IV L. 14.208 z dn. 7.XI.25 r.).

4) Hurtowniom znajdującym się w miejscowościach, w których niema Hurtowni Państwowych, biorącym spirytus małymi partjami własnymi środkami, z najbliższej Państwowej Wytwórni lub Hurtowni, po wybraniu 10.000 butelek — zwraca się koszt przewozu kolejowego w stosunku pełnowagonowej stawki, jaka przypada, licząc do miejscowości prywatnej hurtowni.

5) Koncesjonariuszom detalicznym, biorącym za gotówkę z Wytwórni lub Hurtowni płacącym ceny hurtowe bonifikuje się każdorazowo 1,1/2%.

6) Niezależnie od bonifikaty oznaczonej w punkcie 5, przeznaczona się dodatkowa bonifikata na transport według następującej skali:

a) w miejscowościach, gdzie są Państwowe Wytwórnie lub Hurtownie

po 1 groszu od butelki 1 litr.

" 1/2 " " " 0,5 "

b) w miejscowościach odległych od Państwowych Wytwórni lub Hurtowni do kilometrów 20 po 2 gr. od butelki 1 litr,

" 1 " " " 0,5 "

c) ponad 20 kilim. po 4 gr. od butelki 1 litr.

" 2 " " " 0,5 "

7) Od detalistów przyjmuje się skrzynie według okólnika Nr. 19/IV z dnia 28 lutego 1926 r.

Dyrektor:

(—) Dr. Podkomorski.

362.

OKÓLNIK Nr. 11/IV. D. P. M. S.

w sprawie sprzedaży wyrobów Dyr. Mon. Spir. spożywcom.

Do Izb Skarbowych, urzędów akcyz i monopolów, oddziałów D. P. M. S. przy Izbach Skarbowych oraz wszystkich Państwowych Wytwórni, Hurtowni i Hurtowni komisowych w województwach Wileńskim, Nowogrodzkim, Poleskim i Wołyńskim.

Jako wyjaśnienie Okólnika Wewnętrznego Nr. 25/IV z dnia 28/XII 1925 r. w sprawie sprzedaży wyrobów P. M. S. wprost spożywcóm, D. P. M. S. komunikuje, co następuje:

1) Sprzedaż z Państwowych Wytwórni, Hurtowni i Hurtowni Komisowych dozwolona jest wyłącznie koncesjonowanym detalistom po przedstawieniu przez nich koncesji na sprzedaż wódek, a na sprzedaż spirytusu dodatkowego uprawnienia, w ilościach nie mniejszych jak 15 litrów objętościowych (Dz. U. R. P. z dnia 8/IX 25 r. Nr. 102, poz. 720 art. 75 i 76) oraz Okólnik Min. Sk. L. 1859/25 W. A. z dnia 30/I 25 r. ustęp 3 i 4.

2) Wyjątek z powyższego trybu sprzedaży stanowią wypadki, w których wolna jest sprzedaż po cenach hurtowych wprost spożywcóm, mianowicie: na wesela, chrzciny, i t. p. jednakże wyłącznie tylko za pisemnym zezwoleniem Inspektora Kontroli Skarbowej lub Urzędu Akcyz i Monopolów.

3) Lekarze, weterynarze, dentyści, akuszerki, felczerzy zwykli i weterynaryjni, szpitale i lecznice mogą nabywać po cenie hurtowej spirytus dla celów domowo-leczniczych bez żadnych ograniczeń upoważnień Kontroli Skarbowej, a jedynie za pisemnym swoim zapotrzebowaniem; w razie wątpliwości sprzedającego winni oni wylegitymować się dowodem stwierdzającym ich powołanie.

4) Upoważnienia Kontroli Skarbowej, zapotrzebowania szpitali i personelu lekarskiego, należy przechowywać dla okazania organom kontroli przy rewizjach.

5) Na dokonaną sprzedaż należy wypisywać świadectwa przewozowe.

Warszawa, dnia 17 marca 1926 r.

Dyrektor:

(—) Dr. Podkomorski.

263.

OKÓLNIK Nr. 12/II D. P. M. S.

w sprawie udzielania zezwoleń na hurtową sprzedaż z prawem rozlewu spirytusu skażonego środkiem ogólnym.

Do wszystkich Izb Skarbowych i Wydziału Skarbowego Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego oraz Oddziałów D.P. M. S. przy Izbach Skarbowych.

W związku z wejściem w życie przepisów § 8 Rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 23 stycznia 1926 r. o skażaniu i sprzedaży spirytusu nieprzeznaczonego do picia (Dz. U. R. P. Nr. 24, poz. 143) Dyrekcja Państwowego Monopoli Spirytusowego podaje do wiadomości, że podania składane przez osoby reflektujące na otrzymanie zezwolenia, uprawniającego do prowadzenia hurtowej sprzedaży z prawem rozlewu spirytusu skażonego środkiem ogólnym winny być załatwiane przez Izbę Skarbową po porozumieniu się z odnośnym Oddziałem D. P. M. S. bez zasięgnięcia opinii centrali Dyrekcji P. M. S.

O wszystkich udzielanych zezwoleniach na hurtową sprzedaż z prawem rozlewu spirytusu skażonego środkiem ogólnym Oddziały D. P. M. S. składają sprawozdania Dyrekcji P. M. S. w odstęпах miesięcznych.

Pierwszy wykaz obejmujący wszystkie zezwolenia wydane przed 1 kwietnia b. r. Oddziału D. P. M. S. mają przedstawić do dnia 15 kwietnia 1926 r.

Warszawa, dnia 23 marca 1926 r.

Dyrektor:

(—) *Dr. Podkomorski.*

264.

OKÓLNIK Nr. 15/VII D. P. M. S.

w sprawie terminu spłat pokredytowanych należności.

Do wszystkich Izb Skarbowych i Oddziałów przy Izbach Skarbowych, do Państwowych Wytwórni Wódek i do Biur Sprzedaży.

Na zasadzie zarządzenia Ministerstwa Skarbu L. Dz. 5889/A/26 z dnia 14 kwietnia 1926 r., Dyrekcja Państwowego Monopoli Spirytusowego z dniem 15 kwietnia 1926 r. udzielać będzie kredytu na przeciąg dni 50 od daty wysłania dyspozycji do odnośnej rektyfikacji, przy sprzedaży spirytusu na wyrób wódek czystych na terenie nieobjętym pełnym monopolem, oraz udzielać będzie kredytu na przeciąg dni 50 od daty pobrania towaru przy sprzedaży wyrobów monopolowych.

Warunki kredytowania przy sprzedaży spirytusu na wyrób wódek gatunkowych pozostają niezmiennione.

Warszawa, dnia 19 kwietnia 1926 r.

Dyrektor:

(—) *Dr. Podkomorski.*

265.

OKÓLNIK Nr. 17/VII. D. P. M. S.

w sprawie odwołania nadsyłania zgłoszeń przedsiębiorstw o zapasach spirytusu i wódek.

Do wszystkich Izb Skarbowych Wydział IV i Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Na skutek rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 27 marca r. b. L. 4337/C, w sprawie wpłacania kwot dodatkowego opodatkowania od remanentów spirytusu i wódek bezpośrednio do Kas Skarbowych na budżet Min. Skarbu Dział XV, Dyrekcja Państwowego Monopoli Spirytusowego niniejszem odwołuje przewidziane okólnikiem z dnia 21 września 1925 r. L. 74/VII nadsyłanie zgłoszeń przedsiębiorstw o zapasach spirytusu i wódek.

W celu zaś zlikwidowania spraw, dotyczących ubiegłego okresu, Dyrekcja uprasza o nadesłanie reszty tych zgłoszeń, na podstawie których przypadające należności zostały już uiszczone na r-k D. P. M. S., w P. K. O.

Warszawa, dnia 28 kwietnia 1926 r.

Dyrektor:

(—) *Dr. Podkomorski.*

266.

OKÓLNIK Nr. 18/VI D. P. M. S.

w sprawie ścisłego przestrzegania wskazówek przy opakowaniu prób spirytusu.

Do wszystkich Rektyfikacji samoistnych, do wszystkich Gorzelń z oddziałami Rektyfikacyjnymi, do wszystkich Izb Skarbowych, do wszystkich Urzędów Akcyz i oMonopolów, względnie Dyrekcji Okręgów Skarbowych, do wszystkich Państwowych Wytwórni wódek i Rektyfikacji.

Nawiązując do okólników D. P. M. S. z dnia 23 stycznia 1925 r. Nr. 10/VI, z dnia 27 lutego 1925 r. Nr. 26/VI i z dnia 24 czerwca 1925 r. Nr. 55/VI, zawierających szczegółowe wskazówki, dotyczące opakowania prób spirytusu, poleca się przy opakowaniu prób skrupulatnie przestrzegać następujących warunków:

1. Butelka z jej zawartością winna być umocowana w skrzynce w sposób, całkowicie ją zabezpieczający od uszkodzeń w drodze. Zachowanie tego warunku jest szczególnie ważne wobec stwierdzonych bardzo licznych wypadków stłuczenia butelek w drodze z powodu wadliwego, nieodpowiadającego przepisaniom wskazówkom umocowania ich w skrzynkach, co powoduje konieczność wysyłania do Central. Labor. Chemicznego duplikatów tych prób oraz zwłokę w wykonaniu ich analizy.

2. Korek szklany butelki jest doszlifowany i ściśle przylega do szyjki butelki w sposób całkowicie zabezpieczający spirytus przed wycieka-

niem, i owijanie czemskolwiek bądź części korka, tkwiącej w szyjce butelki (pergaminem, stanjolem, płótnem), jest niedopuszczalne z dwóch względów:

a) powoduje wysączenie się spirytusu w drodze przez szczeliny, w ten sposób wytworzone;

b) wskutek zanieczyszczenia daje fałszywe wyniki przy badaniu jego na czystość kwasem siarkowym.

3. Butelki z próbami winny być zaopatrzone w etykiety, ściśle wzorowane na typie, ustalonym w okólniku Nr. 26/IV, bez wprowadzenia jakichkolwiek zmian w nomenklaturze, i wszystkie rubryki etykiety winny być dokładnie wypełnione.

Próby, zaopatrzone etykietami nieodpowiadającymi tym warunkom, nie będą badane.

Warszawa, dnia 17 maja 1926 r.

Dyrektor:

(—) *Dr. Podkomorski.*

267.

OKÓLNIK Nr. 19/II. D. P. M. S.

w sprawie składu osobowego Komisji dla rewizji zakładów D. P. M. S.

Do wszystkich Izb Skarbowych, Wydział IV, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Wydział Skarbowy, Oddziałów D. P. M. S., Urzędów Skarbowych Akcyz i Monopolów, Państwowych Hurtowni Wódek, Hurtowni P. M. S. i Inspektoratów Kontroli Skarbowej.

Przy stosowaniu w praktyce przepisów §§ 18 i 20 Rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 18 grudnia 1925 r. (Dz. Urz. M. S. 1926 r. Nr. 3, poz. 60) wynikło pytanie, kto ma być członkiem Komisji rewizyjnej z ramienia D. P. M. S.

Dla ujednostajnienia postępowania D. P. M. S. wyjaśnia, iż w komisjach, wyznaczonych na podstawie § 18 do przeprowadzenia miesięcznych rewizji obrachunkowych w przedsiębiorstwach D. P. M. S. winni przyjmować udział w charakterze członków z ramienia D. P. M. S. jej Delegacji przy Izbach Skarbowych i tylko w wypadkach, kiedy obecność delegata z jakichkolwiek powodów będzie niemożliwa, — wyznaczeni przez Oddział D. P. M. S. inni urzędnicy D. P. M. S., niezainteresowani w poddanym rewizji dziale, natomiast w komisjach wyznaczonych na podstawie § 20 dla przeprowadzenia rewizji rocznych w wypadkach, gdy przewodniczącą w komisji naczelnik Wydziału Akcyz i Monopolów z ramienia Dyrekcji winien uczestniczyć w charakterze członka — delegat, w razie zaś wyznaczenia delegata przewodniczącym komisji — w charakterze członka z ramienia Dyrekcji winien brać udział wyznaczony przez Oddział D. P. M. S. inny urzędnik D. P. M. S., niezainteresowany w poddanym rewizji przedsiębiorstwie.

Warszawa, dnia 19 maja 1926 r.

Dyrektor:

(—) *Dr. Podkomorski.*

268.

OKÓLNIK Nr. 20/II.

w sprawie sprawdzenia mocy i pojemności wyrobów Państwowego Monopolu Spirytusowego.

Do wszystkich Izb Skarbowych, Wydział IV, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Wydział Skarbowy, Urzędów Skarbowych Akcyz i Monopolów Państwowych, Państwowych Wytwórni Wódek, i Inspektorów Kontroli Skarbowej.

Jednym z zasadniczych wymagań, którym winny odpowiadać wyroby Państwowego Monopolu Spirytusowego poza jakością spirytusu, z którego wyroby wyprodukowano, jest należyta zgodna z oznaczoną na etykietach moc i miara tych wyrobów.

Nieznaczne dopuszczalne odchylenia mocy i miary, nieuniknione przy masowej produkcji z uwzględnieniem pewnych niedokładności przyrządów rozlewniczych i spirytusomierzy, były już podane do zastosowania się w granicach następujących:

a) odchylenia mocy:

dla spirytusu	+ 0,2° hl.
dla wódek	+ 0,3° hl.

b) odchylenia miary, czyli zawartości płynu przy + 12° R = + 15° C:

dla pojemności naczynia 1 ltr.)	5 ctm. ³
	{ +0,5%
" " " " ½ ")	2½ "
" " " " ¼ ")	+0,75% 2 "
" " " " ¼ ")	+0,75% 2 "

Powyższe dopuszczalne normy odchyleni będą również przytoczone w „ogólnych techniczno-gospodarczych przepisach dla Państwowych Wytwórni Wódek”, które są obecnie w druku.

Zgodnie z temi normami dokładność nalewu wyrobów monopolowych winna być stale sprawdzana i kontrolowana w Państwowych Wytwórnich Wódek przez powołanych do tego pracowników D. P. M. S. oraz urzędników skarbowych i innych rewidujących wytwórnie, którzy na zauważone przekraczające normę odchylenia winni zwracać uwagę pp. Kierowników Wytwórni, celem usunięcia niedokładności. Wyznaczeni zaś do stałego dozoru Wytwórni urzędnicy Kontroli Skarbowej wini sprawdzać przed rozpoczęciem robót w obecności Kierownika Wytwórni lub jego zastępcy moc płynu przeznaczonego do rozlewu, pojemność komór rozlewaczek i sprawność ich działania, w trakcie zaś robót moc i zawartość płynu w gotowych wyrobach.

Sprawdzanie mocy i miary winno być uskuteczniane b. starannie za pomocą urzędową zalegalizowanych przyrządów i zgodnie z podanymi przez D. P. M. S. wskazówkami i przepisami.

Warszawa, dnia 20 maja 1926 r.

Dyrektor:

(—) *Dr. Podkomorski.*

Przepisy celne.

269.

KOMUNIKAT MINISTERSTWA SKARBU.

W okręgu administracyjnym Wileńskiej Dyrekcyj Cel kolejowemu urzędowi celnemu II kl. w Zahaciu z dniem 1-go lipca 1926 roku zostały nadane uprawnienia Urzędu celnego I kl.

Warszawa, dnia 12 sierpnia 1926 r.

w z. Dyrektora Departamentu:

Kutschera.

270.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 9 września 1926 r.

w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych w sprawie postępowania przy odprawach celnych przedmiotów, przeznaczonych dla osób korzystających z prawa eksterytorjalności, jak również przeznaczonych do użytku służbowego przedstawicielstw dyplomatycznych państw obcych, misyj zagranicznych oraz obcych zawodowych urzędów konsularnych.

§ 1.

Na zasadzie art. 3 ustawy z dnia 3 marca 1926 r. w sprawie częściowej zmiany ustawy z dn. 3 grudnia 1924 s. o zwolnieniu od podatków i opłat publicznych, państwowych i samorządowych osób korzystających z prawa eksterytorjalności oraz szefów zawodowych przedstawicielstw konsularnych państw obcych w Polsce (Dz. Ust. R. P. Nr. 30 poz. 183) oraz w wykonaniu rozporządzenia Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych z dn. 7 sierpnia 1926 r. w sprawie zwolnienia od opłat celnych przedmiotów przeznaczonych dla osób korzystających z prawa eksterytorjalności, jak również przeznaczonych do użytku służbowego przedstawicielstw dyplomatycznych państw obcych, misyj zagranicznych oraz obcych zawodowych urzędów konsularnych (Dz. Ust. R. P. Nr. 89, poz. 506) wprowadza się dołączoną przy niniejszem instrukcję:

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 13 września 1926 r.

Jednocześnie uchyla się rozprządzenie Ministra Skarbu z dn. 20 lutego 1925 r. w sprawie odprawy celnej przesyłek, sprowadzanych z zagranicy przez personel uwierzytelnionych przedstawicielstw państw obcych oraz misyj zagranicznych, do osobistego użytku (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 8, poz. 179).

Minister Skarbu:

(—) *C. Klarner.*

INSTRUKCJA

o odprawie celnej przedmiotów przeznaczonych dla osób korzystających z prawa eksterytorjalności i przywilejów dyplomatycznych, jak również przeznaczonych do użytku służbowego przedstawicielstw dyplomatycznych, misyj zagranicznych oraz urzędów konsularnych.

§ 1.

O mającem nastąpić przybyciu do Polski Zwierzchnika państwa obcego Ministerstwo Spraw Zagranicznych zawiadamia zawczasu Ministerstwo Skarbu, które wydaje właściwemu urzędowi celnemu stosowne polecenie.

Wszelkie przesyłki nadchodzące dla Zwierzchnika państwa obcego i jego otoczenia podczas ich pobytu w Polsce zwalniane są od cła przez Ministerstwo Skarbu na skutek zawiadomienia Ministerstwa Spraw Zagranicznych o nadejściu tych przesyłek.

§ 2.

Rzeczy przesiedlenia należące do personelu uwierzytelnionych przedstawicielstw państw obcych, osób korzystających z przywilejów dyplomatycznych, misyj zagranicznych podlegać będą zwolnieniu od cła przez Ministerstwo Skarbu, na każdorazowy wniosek Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Dla osób korzystających z przywilejów dyplomatycznych, mających siedzibę urzędową na Górnym Śląsku lub w Gdańsku, zwalniać będą od cła rzeczy przesiedlenia odnośnie Dyrekcje Cel, t. j. w Mysłowicach, względnie w Gdańsku.

Rzeczy przesiedlenia należące do personelu zawodowych urzędów konsularnych zwalniać będą od cła Dyrekcje Cel, właściwe dla siedziby tych urzędów.

Przywileje dyplomatyczne przysługują obecnie:

a) na Górnym Śląsku:

Prezydentowi Komisji Mieszanej i Trybunału Rozjemczego, niepolskim członkom polsko-niemieckiej Komisji Mieszanej, niepolskim sędziom rozjemczym, kierownikom obydwu biur, względnie ich zastępcom oraz pełnomocnikowi Państwa Niemieckiego przy Komisji Mieszanej i Trybunale Rozjemczym.

b) w W. M. Gdańsku:

1) Wysokiemu Komisarzowi Ligi Narodów;
2) Prezesowi, Sędziemu niemieckiemu, jego zastępcy oraz Agentowi Rządu Niemieckiego przy Sądzie Rozjemczym;

3) Prezsowi Rady Portu.

c) Nadto wolność celna przysługuje delegowanym w charakterze stałym i urzędowym do Polski przedstawicielom Międzynarodowych Instytucyj np. Sekretarjatu Generalnego Ligi Narodów, Międzynarodowego Biura Pracy, Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w Hadze, względnie innych stałych instytucyj międzynarodowych o zbliżonym do powyższych charakterze, a to na zasadzie istniejących traktatów i konwencji.

§ 3.

Przesyłki przeznaczone do osobistego użytku personelu uwierzytelnionych przedstawicielstw państw obcych, misyj zagranicznych oraz osób korzystających z przywilejów dyplomatycznych, podlegać będą odprawie celnej w urzędzie celnym w Warszawie.

Wyjątek stanowią przesyłki przeznaczone dla osób korzystających z przywilejów dyplomatycznych a mających swą siedzibę na Górnym Śląsku i w W. M. Gdańsku. Przesyłki te podlegać będą odprawie celnej na Górnym Śląsku w urzędzie celnym w Katowicach, a na obszarze W. M. Gdańska w wyznaczonych przez Dyрекcję Ceł w Gdańsku gdańskich urzędach celnych.

§ 4.

Graniczne urzędy celne obowiązane są wszystkie przesyłki (§§ 2 i 3 oraz 7) przekazywać celem ostatecznej odprawy do urzędów celnych w Warszawie, Katowicach lub Gdańsku, zależnie od siedziby adresata.

Przesyłki przeznaczone dla zawodowych urzędów konsularnych oraz rzeczy przesiedlenia personelu tych urzędów, przekazywać należy celem ostatecznej odprawy do urzędów celnych, znajdujących się w miejscu siedziby, względnie miejscu najbliższym siedziby urzędu konsularnego.

§ 5.

Zwolnienie od cła przesyłek wymienionych w § 3 będą dokonywały wskazane w tym paragrafie urzędy celne we własnym zakresie na podstawie zaświadczeń wydawanych z książeczek blokowych przez przedstawicielstwa dyplomatyczne i stwierdzających, że przesyłka jest przeznaczona do osobistego użytku członka przedstawicielstwa, misji zagranicznej lub osoby korzystającej z przywilejów dyplomatycznych.

Zaświadczenia te winny być podpisywane przez szefa przedstawicielstwa lub misji, względnie osobę przez niego w tym celu upoważnioną oraz opatrzone pieczęcią urzędową przedstawicielstwa lub misji. Analogiczne zaświadczenia dotyczące przesyłek przeznaczonych dla osób korzystających z przywilejów dyplomatycznych winny być podpisane przez te osoby i opatrzone ich pieczęcią urzędową.

Książeczki blokowe przygotowuje Ministerstwo Skarbu a Ministerstwo Spraw Zagranicznych wyda je uprawnionym osobom.

Wzór zaświadczenia podany jest w załączniku.

§ 6.

Urzędy celne obowiązane są prowadzić rejestr zwolnień od cła przesyłek wymienionych w § 3 niniejszego rozporządzenia, przyczem dla każdego przedstawicielstwa lub misji prowadzić należy oddzielny rejestr, a w nim dla każdego członka oddzielne konto. Dla osób korzystających z przywilejów dyplomatycznych należy prowadzić indywidualne konta.

§ 7.

Przesyłki, zawierające przedmioty przeznaczone wyłącznie do użytku służbowego przedstawicielstw dyplomatycznych, misyj zagranicznych oraz urzędów konsularnych, zwalniać będą urzędy celne, znajdujące się w miejscu siedziby, względnie miejscu najbliższym siedziby przedstawicielstwa, misji, względnie urzędu konsularnego na podstawie zaświadczenia szefów, względnie ich zastępców przedstawicielstw, misyj oraz urzędów konsularnych.

Forma tych zaświadczeń jest dowolna.

§ 8.

Wszelkie przesyłki objęte niniejszym rozporządzeniem wolne są również od opłat wewnętrznych i ograniczeń przywozu.

Odprawa celna winna być dokonywana na zasadzie zgłoszenia ustnego w obecności adresata lub osoby wyznaczonej przez niego w tym celu.

Wzór do § 5.

ZAŚWIADCZENIE Nr.
CERTIFICAT

W celu zapewnienia wolności celnej osobom, korzystającym z przywilejów dyplomatycznych:

En vue faire beneficier les personnes jouissant des privileges diplomatiques de la franchise de douane:

1) zaświadcza że przesyłka
certifie que l'envoi

2)

.
.
.

przeznaczona jest do osobistego użytku P. (3) ' . .
est destine a l'usage personnel de Mr.

. korzystającego w myśl
rozporządzenia Ministra Skarbu w porozumieniu
z Ministrem Spraw Zagranicznych z dn.
1926 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. poz.) z wolności
celnej

beneficiant en vertu de l'arrete du Ministre des
Finances emis de commun accord avec le Ministre
des Affaires Etrangeres en date du 1926
(Journ. des Lois Nr. pos.) de la franchise de
douane.

Warszawa, dnia 192 . .

Varsovie, le 192 . .

UWAGI:

- 1) Przedstawicielstwo, misja;
Mission diplomatique, ou autre mission
etrangere;
- 2) Towar, ilość sztuk, znaki i numery, waga;
Marchandise, nombre des collis, marques et
numeros, poids;
- 3) Imię i nazwisko, stanowisko służbowe.
Nom et prenom, rang de service.

Przepisy o instytucjach bankowych.

271.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 4 września 1926 r.

o zatwierdzeniu zmian w statucie Banku Polskiego.

Na zasadzie ust. 6 art. 44 Konstytucji 1 ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam, co następuje:

Art. 1. Na podstawie art. 12 statutu Banku Polskiego (załącznik do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 8, poz. 75) zatwierdza się uchwałę Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Akcjonariuszów Banku Polskiego z dnia 31 sierpnia 1926 r., dotyczącą zmian niektórych artykułów statutu Banku Polskiego. Tekst zmienionych artykułów podaje się jako załącznik, stanowiący integralną część niniejszego rozporządzenia..

Art. 2. Upoważnia się Ministra Skarbu do ogłoszenia całego statutu Banku Polskiego (Dz. U. R. P. z 1924 r., Nr. 8, poz. 75) z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych ustawą z dnia 19 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr. 2, poz. 15) oraz niniejszym rozporządzeniem.

Art. 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu.

Art. 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:

(—) *I. Mościcki.*

Prezes Rady Ministrów:

(—) *K. Barte.*

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) *Młodzianowski.*

Minister Spraw Zagranicznych:

(—) *August Zaleski.*

Minister Spraw Wojskowych:

(—) *J. Piłsudski.*

Minister Skarbu:

(—) *C. Klarnier.*

Minister Sprawiedliwości:

(—) *W. Makowski.*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

(—) *A. Sujkowski.*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

(—) *Dr. A. Raczyński.*

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *E. Kwiatkowski.*

Minister Kolei:

(—) *Romocki.*

Minister Robót Publicznych:

(—) *Broniewski.*

Minister Pracy i Opieki Społecznej:

(—) *Dr. Jurkiewicz.*

Minister Reform Rolnych:

(—) *Staniewicz.*

Załącznik do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 września 1926 r. (poz. 531).

Tekst zmienionych artykułów statutu Banku Polskiego.

Art. 3. Siedzibą Banku jest miasto stołeczne Warszawa. Działalność Banku obejmuje cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej i może być rozszerzona na mocy odpowiednich układów, zatwierdzonych przez Radę Ministrów na wniosek Ministra Skarbu, na terytorja, włączone do polskiego obszaru celnego.

Bank może za zgodą Ministra Skarbu otwierać i związać Oddziały i Zastępstwa.

Art. 4. Kapitał zakładowy Banku wynosi sto milionów złotych, podzielonych na milion akcji po 100 złotych. Powiększenie kapitału zakładowego do sumy, nieprzekraczającej stu pięćdziesięciu milionów złotych, może być dokonana za zgodą Ministra Skarbu, na skutek uchwały Rady Banku, powziętej większością co najmniej dziewięciu członków Rady i Prezesa Banku.

Dalsze powiększenie kapitału zakładowego może nastąpić na mocy uchwały Walnego Zebrania Akcjonariuszów w sposób przewidziany w art. 12.

Art. 5. Akcje Banku są imienne. Każdą wydaną akcję imienną wpisuje się do prowadzonej przez Bank księgi akcjonariuszów z oznaczeniem imienia i nazwiska, miejsce zamieszkania i zawodu właściciela.

Akcje Banku winny być opatrzone numerami porządkowymi, pieczęcią Banku i podpisami: Prezesa Banku, Dyrektora i Skarbnika. Podpisy mogą być wykonane sposobem graficznym.

Na podstawie uchwały Rady Banku mogą być wydane akcje zbiorowe.

Za zgodą Prezesa Banku akcje imienne mogą być zamieniane na akcje na okaziciela, jednakże tylko w odcinkach nie wyższych nad 10 akcji, przyczem ogólna ilość akcji na okaziciela nie może przekraczać 15% kapitału zakładowego Banku.

Art. 7. Wpisanie zmiany własności akcji imiennej w księdze akcjonariuszów następuje na zasadzie zgody Prezesa Banku, zaznaczonej na akcji obok cesji.

Akcjonariusz winien, celem uzyskania prawa uczestniczenia na Walnym Zebraniu i prawa wybieralności do Rady Banku i Komisji Rewizyjnej, uzyskać na przepisanie akcji imiennej zgodę Prezesa Banku.

W wypadkach spadkobrania zaznacza się zmianę właściciela akcji imiennej w księdze akcjonariuszów i na samej akcji na mocy prawnego wylegitymowania się spadkobiercy.

Art. 8. W razie zagubienia akcji imiennej właściciel jej zawiadamia o tem Bank, celem ogłoszenia w Monitorze Polskim najpierw o zagubieniu akcji, a po upływie trzech miesięcy o jej unieważnieniu, poczem akcjonariusz otrzymuje nową akcję imienną wraz z talonem bez kuponów, opatrzoną temi samymi numerami z zaznaczeniem, że została wydana wzamian zagubionej.

W razie zagubienia akcji na okaziciela obowiązują ogólne przepisy prawne.

O zagubieniu kuponów Bank żadnych zastrzeżeń nie przyjmuje.

Art. 11. Akcjonariusze, zapisani w księgach Banku, korzystają z przysługującego im prawa uczestniczenia w sprawach Banku przez Walne Zebranie.

Art. 12. Do kompetencji Walnego Zebrania należą następujące sprawy:

a) zatwierdzanie sprawozdań rocznych, bilansu, rachunku zysków i strat oraz projektowanego podziału zysków

b) wybory członków Rady Banku i Komisji Rewizyjnej, ich zastępców oraz ustalania dla nich wynagrodzenia;

c) wszelkie sprawy wniesione przez Radę Banku;

d) powiększenie kapitału zakładowego ponad sumę, wskazaną w art. 4;

e) inne zmiany statutu;

f) likwidacja Banku.

Uchwały Walnego Zebrania, dotyczące powiększenia kapitału zakładowego, wymagają zatwierdzenia przez Ministra Skarbu.

Uchwały, dotyczące innych zmian statutu oraz likwidacji w czasie trwania przywileju emisyjnego, wymagają zatwierdzenia przez władzę ustawodawczą.

Art. 13. Walne Zebrania b/wją zwyczajne i nadzwyczajne.

Zwyczajne Walne Zebranie zwołuje Rada Banku raz do roku przed upływem marca, przedewszystkiem dla spraw, wskazanych w punktach a) i b) art. 12.

Nadzwyczajne Walne Zebranie zwołuje Rada:

a) na podstawie własnej uchwały;

b) na żądanie Prezesa Banku;

c) na żądanie akcjonariuszów Banku, uprawnionych do udziału w Walnym Zebraniu, a reprezentujących co najmniej $\frac{1}{4}$ część kapitału zakładowego.

W wypadkach, przewidzianych w punktach b) i c) winny być Radzie, jednocześnie z żądaniem zwołania Walnego Zebrania, przedstawione sprawy, które mają być wniesione na Walne Zebranie. Sprawy na Walne Zebranie wnosi Rada wraz z własnym wnioskiem.

Nadzwyczajne Walne Zebranie winno być zwołane najpóźniej w ciągu 4 tygodni od dnia złożenia Prezesowi Banku odnośnego żądania.

Art. 14. Wnioski akcjonariuszów, uprawnionych do udziału w Walnym Zebraniu a reprezentujących co najmniej $\frac{1}{10}$ część kapitału zakładowego, winny być umieszczone na porządku dziennym Walnego Zebrania, jeśli złożone zostały Radzie na 4 tygodnie przed jego terminem.

Art. 16. Do uczestniczenia w Walnym Zebraniu uprawnieni są ci właściciele akcji imiennych, którzy:

a) są zapisani w księgach Banku jako właściciele akcji co najmniej od 4 miesięcy przed terminem Zebrania, przyczem jeżeli od chwili wpisu do księgi akcjonariuszów upłynął już rok, Bank może żądać przed wydaniem karty wstępu złożenia dowodu posiadania akcji;

b) posiadają zdolność do działań prawnych;

c) nie są pozbawieni praw obywatelskich i co

do których majątku nie jest wdrożone postępowanie upadłościowe.

Art. 24. Rada Banku nadaje ogólny kierunek działalności Banku, nadzoruje czynności organów wykonawczych Banku i jest uprawniona do rozstrzygania wszystkich spraw, które nie są zastrzeżone na rzecz Walnego Zebrania.

W szczególności do obowiązków Rady należą:

a) Wybór Naczelnego Dyrektora oraz innych członków Dyrekcji i przedstawianie ich do zatwierdzenia Ministrowi Skarbu;

b) wydawanie przepisów o prawach i obowiązkach Dyrekcji oraz wyznaczanie norm jej wynagrodzenia;

c) mianowanie członków Komitetów Dyskontowych;

d) zatwierdzanie budżetu wydatków Banku, zestawionego przez Dyrekcję;

e) ustalanie wysokości stopy dyskontowej oraz stawek procentowych i prowizyjnych Banku;

f) decydowanie o nabywaniu i pozbywaniu nieruchomości (art. 56 i art. 57) oraz o braniu udziału w przedsiębiorstwach, wymienionych w art. 56;

g) składanie sprawozdań rocznych Walnemu Zebraniu do zatwierdzenia.

Art. 25. Rada Banku składa się z Prezesa Banku i Wiceprezesa Banku, mianowanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej oraz 12 członków Rady, wybieranych przez Walne Zebranie, które wybiera nadto corocznie trzech zastępców. W razie ustąpienia członka Rady przed terminem, albo z powodu sprzeciwu Ministra Skarbu (art. 26), wchodzi ten zastępca, który otrzymał najwięcej głosów; przy równej liczbie głosów wchodzi starszy wiekiem. Zastępca sprawuje czynności członka aż do najbliższego zwyczajnego Walnego Zebrania.

Art. 26. Członkowie Rady z wyboru wybierani są na trzy lata.

Ministrowi Skarbu w ciągu 3 dni po dokonaniu wyborów przysługuje prawo założenia sprzeciwu przeciwko wyborowi któregośkolwiek z członków Rady lub zastępców.

Corocznie ustępuje 4 członków Rady według szeństwa wyboru, a w ciągu pierwszych dwóch lat przez losowanie. Ustępujący członkowie Rady mogą być wybrani ponownie.

Art. 32. Uchwały Rady zapadają prostą większością głosów, z wyjątkiem wypadków, w których wymagana jest większość kwalifikowana (art. 4 i 52). W razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego.

Art. 35. Prezesa Banku mianuje Prezydent Rzeczypospolitej na wiosek Rady Ministrów na okres pięciu lat. Po upływie tego terminu Prezes może być mianowany ponownie.

Prezes nie może być jednocześnie posłem lub senatorem, ani też nie może sprawować żadnego płatnego państwowego komunalnego lub prywatnego urzędu, ani należeć do organów kierowniczych lub nadzorczych jakiegokolwiek przedsiębiorstwa, ani też być współnikiem firmowym lub komandytowym i musi odpowiadać warunkom, wymienionym w punktach b) i c) artykułu 16.

Przepisy niniejszego artykułu nie dotyczą przedsiębiorstw, w których Bank bierze udział w myśl art. 56.

Art. 40. Wiceprezesa Banku mianuje na wniosek Rady Ministrów Prezydent Rzeczypospolitej na okres 5 lat.

Wiceprezes musi odpowiadać wymaganiom, określonym w ustępie drugim art. 35.

Wiceprezes zastępuje Prezesa Banku w razie jego nieobecności. Prezes może mu przekazywać szereg swoich czynności.

Wiceprezes otrzymuje stałe uposażenie z funduszy Banku, ustalane przez Ministra Skarbu na wniosek Rady Banku; za udział w posiedzeniach Rady nie otrzymuje osobnego wynagrodzenia.

Wiceprezes może być ponownie mianowany; przed upływem lat pięciu może być usunięty jedynie w trybie przewidzianym w art. 37.

Art. 42. Dyrekcja Banku, będąca jego organem wykonawczym i administracyjnym, składa się z Naczelnego Dyrektora i Dyrektorów w liczbie oznaczonej przez Radę, wybranych przez Radę i zatwierdzonych przez Ministra Skarbu. Członkowie Dyrekcji nie mogą być posłami i senatorami i nie mogą zajmować żadnych płatnych stanowisk poza Bankiem, z wyjątkiem przedsiębiorstw, w których Bank bierze udział w myśl art. 56.

W czasie nieobecności Naczelnego Dyrektora zastępuje go jeden z Dyrektorów, wyznaczony przez Radę.

Uposażenie Naczelnego Dyrektora i Dyrektorów jest stałe i nie może być uzależnione od zysków, ani od obrotów Banku i przedsiębiorstw, w których Bank bierze udział (art. 56). Wysokość wynagrodzenia oznacza Rada Banku.

Art. 46. Bank posiada do 31 grudnia 1944 r. wyłączny przywilej wypuszczania biletów bankowych, będących prawnym środkiem płatniczym i posiadających nieograniczoną moc umarzania zobowiązań przez zapłatę, wyjąwszy wypadki, w których na mocy wyraźnego postanowienia ustawy lub umowy zapłata ma nastąpić w inny sposób.

Przywilej ten może być przedłużony na mocy osobnej ustawy.

Art. 49. Wycofanie z obiegu poszczególnych odcinków lub też wszystkich kategorii biletów bankowych ustala Rada Banku za zgodą Ministra Skarbu. Terminy wymiany, po których upływie wycofane bilety zostają umorzone, ogłaszane będą w Monitorze Polskim i nie mogą być krótsze niż 6 miesięcy od dnia ich ogłoszenia.

Równowartość nieprzedstawionych w terminie do wymiany biletów przelewa się na dobro rachunku Skarbu.

Art. 51. Obieg biletów bankowych ma być pokryty co najmniej w 30% następującymi wartościami.:

- a) zapasem złota w monetach i sztabach;
- b) zapasem srebra według wartości w złocie, jednakże nie wyżej nad 5% zapasu złota;
- c) zapasem pieniędzy zagranicznych;
- d) wierzytelnościami w pierwszorzędnych bankach zagranicznych, płatnymi natychmiast lub za wypowiedzeniem nie dłuższym jak 30 dni!
- e) natychmiast płatnymi czekami i przekazami na zagraniczne pierwszorzędne banki;
- f) zapasem weksli, wystawionych w kraju lub zagranicą, w walucie zagranicznej i akceptowanych przez firmy zagraniczne o niewątpliwej zdolności płatniczej.

Wartości wymienione w punktach c), d), e) i f), winny opiewać na waluty, które mogą być bez trudności zamienione na waluty wymienne na złoto.

Rada Banku oznacza, jakie waluty zagraniczne odpowiadają powyższym warunkom.

Przy obliczaniu pokrycia potrąca się:

a) sumy uzyskane z pożyczek, zabezpieczonych złotem Banku;

b) zobowiązania Banku w walutach zagranicznych, płatne w przeciągu 90 dni.

Z chwilą rozpoczęcia wymiany biletów Banku na złoto, te tylko waluty zagraniczne mogą być uważane za pokrycie w rozumieniu niniejszego artykułu, której w każdej chwili będą mogły być faktycznie wymienione zagranicą na złoto, zaś do weksli zagranicznych (punkt f) można zaliczać tylko weksle akceptowane lub żyrowane przez pierwszorzędne banki zagraniczne i płatne w ciągu 90 dni.

Art. 52. Pokrycie 30%-we może być z ważnych powodów obniżane na mocy zatwierdzonej przez Ministra Skarbu uchwały Rady, powziętej większością co najmniej dziewięciu członków Rady i Prezesa Banku.

Ilekoć pokrycie obiegu biletów bankowych spadnie poniżej 40% a nie niżej 30%, Bank płaci Skarbowi za każdą dekadę podatek emisyjny w wysokości 1% w stosunku rocznym od sumy emisji

Ilekoć pokrycie obiegu biletów bankowych spadnie poniżej 30%, Bank płaci Skarbowi podatek od nadwyżki obiegu biletów ponad sumę pokrytą w wysokości 30% według następujących norm:

- 3% rocznie przy pokryciu poniżej 30%
- 6% rocznie przy pokryciu poniżej 27%
- 10% rocznie przy pokryciu poniżej 24% aż do 20% włącznie; przy dalszym spadku pokrycia podatek 10%-wy podnosi się o 1% za każdy spadek o 1% poniżej 20%.

Obliczenie podatku odbywa się co 10 dni przy sporządzaniu dekadowych bilansów.

Jeżeli procent pokrycia spada poniżej 30%, stopa dyskontowa musi być wyższa ponad 6% przynajmniej o 1/3 część stopy podatku płaconego Skarbowi.

Za zgodą Ministra Skarbu Rada Banku może większością co najmniej dziewięciu członków Rady i Prezesa Banku zmienić artykuł 51 w tym kierunku:

a) że statutowe pokrycie obiegu biletów bankowych, przewidziane w art. 51, zostanie podniesione z 30% do 40%;

b) że przy obliczaniu pokrycia będą włączane do obiegu biletów bankowych wszystkie natychmiast płatne zobowiązania;

c) że ostatni ustęp art. 51 wejdzie w życie bez względu na wymagania przewidziane w art. 47.

Po wejściu w życie 40%-go pokrycia biletów bankowych zasady opodatkowania, podług ustępu trzeciego niniejszego artykułu, będą stosowane przy spadku pokrycia poniżej 40%, 37%, 34% i 30%.

Art. 53. Bilety bankowe, znajdujące się w obiegu, które nie są pokryte wartościami, wskazanymi w art. 51, muszą być pokryte:

a) weksłami i innymi wartościami, wskazanymi w punkcie a) art. 55;

b) zapasem polskich monet srebrnych i bilonem, który to zapas nie może jednak przekraczać 5% ogólnej sumy emisji biletów bankowych;

c) pożyczkami zabezpieczonymi wartościami, wyszczególnionymi w art. 63;

d) zapasem papierów procentowych, wyszczególnionych w art. 55 punkt e);

e) długiem Skarbu Państwa na rachunku bezprocentowego kredytu, z którego Skarb korzysta do sumy nie wyższej nad 50 milionów złotych przez cały czas trwania przywileju Banku.

Art. 55. Do zakresu działania Banku, poza czynnościami emisyjnymi (art. 46—54), należy:

a) dyskonto weksli, warrantów, papierów wylosowanych i kuponów (art. 58 i 60);

b) udzielanie pożyczek, zabezpieczonych wartościami, wyszczególnionymi w art. 63;

c) kupno i sprzedaż złota i srebra;

d) kupno i sprzedaż walut obcych oraz dewiz, utrzymywanie zagranicą rachunków oraz korzystanie z kredytów, potrzebnych do wykonywania tych czynności;

e) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów procentowych państwowych, komunalnych i hipotecznych, z tem zastrzeżeniem, że na kupno tych papierów nie może być zużytych więcej jak 10% kapitałów własnych Banku;

f) przyjmowanie wkładów (art. 69) i otwieranie rachunków żyrowych;

g) sprzedaż przekazów i wypłat na własne Oddziały;

h) inkasowanie weksli i innych dokumentów;

i) przyjmowanie depozytów na przechowanie i do administracji (art. 71);

j) załatwianie wszelkich zleceń komisowych z dziedziny bankowej.

Art. 56. Bank nie może nabywać na swój własny rachunek akcyj i udziałów, z wyjątkiem akcyj lub udziałów przedsiębiorstw, przygotowujących bilety bankowe i inne papiery (Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych), przedsiębiorstw, mających na cele budowę i prowadzenie elewatorów zbożowych oraz przedsiębiorstw, utworzonych w porozumieniu z Ministrem Skarbu, mających bezpośrednio na celu ułatwianie działalności Banku. Udział Banku w kapitale zakładowym wymienionych przedsiębiorstw nie może razem wynosić więcej niż 25 milionów złotych.

Poza wypadkami, przewidzianymi w art. 57, Bank nie może nabywać na własność nieruchomości, o ile nie są potrzebne na pomieszczenie Banku i jego pracowników.

Bank nie może kupować na własny rachunek, ani udzielać pożyczek na zastaw własnych akcyj, jednakże może je nabywać dla umieszczenia funduszu emerytalnego pracowników Banku.

Art. 58. Bank dyskontuje weksle, powstałe z dokonanych obrotów gospodarczych. Weksle te mają być w chwili przyjęcia płatne najdalej w ciągu trzech miesięcy, w miejscowościach, w których Bank ma swój Oddział lub Zastępstwo, przyczem winny być opatrzone z zasady trzema, a wyjątkowo tylko dwoma podpisami osób, całkowicie zasługujących na zaufanie.

Warranty (świadectwa zastawowe), przedstawione do dyskonta, muszą być płatne również najdalej w ciągu trzech miesięcy i posiadać co najmniej dwa podpisy osób lub firm, całkowicie zasługujących na zaufanie.

Warranty, zabezpieczone całkowicie produktami rolnymi, oraz weksle rolników za nabyte nasiona, nawozy sztuczne, narzędzia rolnicze i inwentarz mogą być sześciomiesięczne, jednakże suma tych warrantów i weksli nie może przekraczać 20% sumy portfelu wekslowego Banku.

Bank nie jest obowiązany do wyjawienia powodów nieprzyjęcia weksła do dyskonta.

Art. 60. Bank może dyskontować papiery wartościowe państwowe, komunalne i hipoteczne oraz kupony od nich, płatne najdalej w ciągu trzech miesięcy od dnia zdyskontowania.

Ogólna suma zużyta na dyskontowanie tych papierów nie może przekraczać 10% sumy portfelu wekslowego Banku.

Art. 63. Bank udziela pożyczek i otwiera kredyty na przeciąg czasu nie dłuższy niż 3 miesiące, na zastaw:

a) złota i srebra;

bb) papierów wartościowych o stałym oprocentowaniu, notowanych na giełdach polskich, do wysokości, nieprzewyższającej 20% sumy portfelu wekslowego Banku;

c) weksli, płatnych w kraju lub zagranicą w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy, w walucie polskiej lub zagranicznej, o ile poza tem odpowiadają warunkom wymienionym w art. 58;

d) walut i dewiz, odpowiadających warunkom art. 51 punktów c), d(e) i f).

Art. 65. Stopa procentowa od pożyczek, zabezpieczonych zastawem, winna być co najmniej o 1% wyższa od stopy dyskontowej, obowiązującej w okresie, za który procent jest pobrany.

Rada Banku ustala pozostałe warunki i normy tych pożyczek, w szczególności zaś oznacza, jakie papiery wartościowe i w jakim procencie swojej wartości mogą być przyjmowane do zastawu.

Art. 66. O ile dłużnik chce spłacić jakikolwiek dług wobec Banku przed terminem, otrzyma za pozostały czas płatności długu zwrot odsetek, według zasad ustalanych przez Radę Banku.

Art. 69. Bank może przyjmować za zwykłym potwierdzeniem pieniądze i banknoty krajowe i zagraniczne bez oprocentowania, na rachunki bieżące do zwrotu na każde żądanie, albo z oznaczeniem terminu zwrotu.

Za zgodą Ministra Skarbu Bank może również przyjmować wkłady procentowe, lecz tylko od własnych pracowników oraz członków władz Banku.

Bank może bez podania powodów odmówić otwarcia rachunku i przyjęcia wkładu, jak również otwarty już rachunek zamknąć.

Art. 74. Rok kalendarzowy jest rokiem operacyjnym Banku.

Papiery wartościowe, będące w posiadaniu Banku, wstawia się do bilansu według ich kursu giełdowego z dnia 31 grudnia, a w razie gdyby w tym dniu nie było notowań — według kursu dni poprzednich. O ile jednak kurs giełdowy jest wyż-

szy od ceny nabycia papierów, za podstawę przyjmuje się kurs nabycia.

Z kosztów handlowych tylko wydatki na nowe banknoty mogą być rozkładane na większą ilość lat.

Art. 75. Z całego czystego rocznego zysku przeznaczają się 10% na fundusz zapasowy aż do chwili, gdy fundusz ten dojdzie do 20% kapitału zakładowego; w następnych latach przeznaczają się na ten cel 5% aż do chwili, gdy fundusz zapasowy dojdzie do połowy kapitału zakładowego.

Z reszty wydziela się przedewszystkiem akcjonariuszom dywidendę nie wyższą niż 8%. Jeśli, po potrąceniu na fundusz zapasowy, zysk nie przekroczy 12% kapitału zakładowego, to z części zysku, pozostałej po doliczeniu 8% dywidendy, przeznaczają się połowę dla akcjonariuszów na superdywidendę, a połowę dla Skarbu. O ile zysk, wykazany po potrąceniu na fundusz zapasowy, przekracza 12% kapitału zakładowego, to z nadwyżki, pozostałej po odliczeniu 8% dywidendy, 2% superdywidendy i 2% dla Skarbu, przypada $\frac{1}{3}$ na dalszą superdywidendę, a $\frac{2}{3}$ dla Skarbu.

O ile zyski roczne nie wystarczają na wydzielenie dywidendy w wysokości 4%, zaś fundusz zapasowy wynosi więcej niż 10% kapitału zakładowego, to można z niego uzupełnić dywidendę do 4%.

Art. 76. Fundusz zapasowy jest przeznaczony na pokrycie strat i odpisów, niedających się pokryć z rocznych zysków oraz na uzupełnienie dywidendy do 4% (art. 75).

Co najmniej połowa funduszu zapasowego musi być lokowana w papierach państwowych.

Art. 78. Bank winien ogłaszać w Monitorze Polskim:

a) bilans i roczne zamknięcia rachunku zysków i strat najpóźniej na dwa tygodnie przed Walnym Zebraniem;

b) skrócony bilans za każdą dekadę najdalej w 7 dni po jej upływie.

Skrócony bilans musi zawierać następujące pozycje:

A. Po stronie czynnej:

a) kruszec: złoto i srebro według wartości w złocie (art. 51, punkt a) i b);

b) waluty, dewizy i wierzytelności zagraniczne, służące jako pokrycie obiegu biletów bankowych w myśl art. 51;

c) polskie monety srebrne i bilon (art. 53, punkt b);

d) portfel wekslowy (art. 55, punkt a);

e) pożyczki zabezpieczone zastawami (art. 63);
f) zdyskontowane (art. 60) i skupione na własność papiery procentowe (art. 55, punkt e);
g) dług Skarbu (art. 53, punkt e);
h) nieruchomości i ruchomości;

i) inne aktywa.

B. Po stronie biernej:

a) kapitał zakładowy;

b) fundusz zapasowy;

c) obieg biletów bankowych;

d) rachunki żyrowe i inne zobowiązania;

e) inne pasywa.

Art. 85. Bank Polski jest wolny od wszelkich podatków państwowych i samorządowych, jako też od wszelkich opłat stemplowych, z wyjątkiem podatku od nieruchomości i podatku gruntowego.

Zamieszczone na końcu postanowienia przejściowe o Komitecie Organizacyjnym Banku (art. 91, 92 i 93) skreśla się.

(Dz. U. R. P. z dnia 8/IX 1926 r., Nr. 92, poz. 531).

Wiadomości nieurzędowe.

K O M U N I K A T.

Wyszła z druku książka Dyrektora Departamentu Kasowego w Ministerstwie Skarbu Romana Czauderny p. t. „Przepisy dla kas skarbowych i Centralnej Kasy Państwowej“.

Książka ta, obejmująca 336 stron formatu większej ósemki, zawiera zbiór przepisów (ustaw, rozporządzeń, okólników i t. p.), wydanych do lipca 1926 r. w sprawie rachunkowości i kasowości Centralnej Kasy Państwowej i kas skarbowych oraz w sprawie postępowania przy rewizjach we wszystkich kasach państwowych, daje więc całość tych wiadomości, jakie potrzebne są nieodzownie nie tylko urzędnikom kasowym, lecz także urzędnikom władz i urzędów państwowych, pozostających w styczności z kasami skarbowymi a przede wszystkim urzędnikom, prowadzącym rachunki tychże władz i urzędów.

Cena egzemplarza wynosi 6 zł.

Zamówienia (możliwie zbiorowe) należy kierować do Administracji Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu (ul. Rymarska 3, pokój 90).

Urzednicy państwowi, zamawiający zbiorowo, należność mogą spłacać w 3-ch ratach miesięcznych za pośrednictwem P. K. O. konto 30305, co należy zaznaczyć w zamówieniu.